

3+2
1968/2

1968 მანათი №3

მანათი

მუსიკა ქეთევან სინაურიძისა
მ წლის.
ლევის ბერბე კლიბაშვილისა

ი ა

მზიარელო.

ჩემს ე - ზო - ში ა - მო - ვი - ლა
პა - ნა - ნი - ნა ი - ა გა - ზაფ - ხუ - ლო
მოგვი - ლო - ცა მე ლა - თოს და გი - ახ.

ჩემს ეზოში ამოვიდა
პაწაწინა ია,
გაბათხუღრი მოგვიღოცა
მე, ღათოს და გიას.

კახალა ზღაპარი

მასია მოკლი

ბელურებიც ადამიანებს ჰგვანან: დიდი ბელურები მოსაწყენი ჩიტუნები არიან, — ყველაფერზე ისე ლაპარაკობენ, როგორც წიგნებში წერია, მოზარდები კი თავისი ქუთით ცხოვრობენ.

იყო ერთი ყვითელნისკარტა ბელურა, პულიკი ერქვა. აბანოს სარკმლის თავზე, ზემო თამასაზე ცხოვრობდა ძენძისა და ხავსისაგან ნაგებ თბილ ბუდეში. ჯერ ფრენა არ იცოდა, მაგრამ ფრთებს უკვე იწყობდა და წამდაუწყებლად იქცეებოდა ზუღიდან: უნდოდა, ჩქარა გაეგო, რას წარმოადგენდა ეს ქვეყანა. მოფრინდებოდა მამა ბელურა, მოუტანდა პულიკს მატლს და თავს იქებდა:

— ჰიე-ჰიე, ჰიალუა მოვიტანე!

— ჰიე-ჰიე! — შეაქებდა დედა ბელურაც.

პულიკი ყლაპავდა მატლებს და თავისთვის ფიქრობდა:

„ნეტავ რას იბღინებებიან და იქაქებიან, პაწაწინა ჰიალუა მაქამეს, დიდი საქმეა!“

მერე გადმოყოფდა თავს ბულიდან და იქცეებოდა, ქვეყანას ათვლიდებოდა.

— ნუ ყელყელობ, შვილო, დეტიე

ნახატები ივრი ქლიპიძისა

ბუდეში. გადავარდები! — არ ისვენებდა ხოლმე დედა.

— რა გაღამადგებს? — ეკითხებოდა პულიკი.

— დამიჯერე, გადავარდები, დეცემი მიწაზე, და წკაპ! შეგასანლაღეს კატა. — დაარიგებდა მამა და სანადიროდ გაინავარდებდა.

დრო გადიოდა, ფრთები კი ძალიან ნელა ეზრდებოდა პულიკს.

ერთხელ ქარმა დაჰქროლა.

— რა არის, რა არის? — იკითხა პულიკმა.

— ქარია, ბუდეში დეტიე, თორემ მოგრიტცებს და ძირს ჩაგადგებს, კატასთან! — დაარიგა დედა.

პულიკს ეს არ ეჭაშნიკა:

— გაჩერდნენ ხეები, რალას ქანაობენ! მაშინ ქარიც ჩადგება...

დედამ აუხსნა: ასე როდიაო, მაგრამ მაინც ვერაფერი გააგებინა, — პატარა ბელურა ხომ თავისებურად უყურებდა ყველაფერს!

აბანოს წინ გლენმა გაიარა, ხელეგს იქნევდა.

— შეხედე, როგორ გაუბუტავს კატას!—თქვა პულიკმა, —ცარიელი ძელგბილა ჰქვია ფრთების მაგივრად.

— ეს ადამიანია, ადამიანს ფრთები არა აქვს, —აუხსნა დედამ.

— რატომ არა აქვს?

— ასე გაჩენილან. უფროთოდ დადიან, ფეხებიით.

— რათა?

— ადამიანებსაც რომ ფრთები ჰქონდეთ, ხომ დაგვიჭერს, როგორც მე და მამაშენი ვიჭერთ ხოლმე მწერებს.

— ჩუ! სუ! სისულელდეა. —თქვა პულიკმა. —ყველას უნდა ჰქონდეს ფრთები. ჰაერში ნავარდი არ სჯობს მიწაზე ფორთხვას? დიდი რომ გავიზრდები, ყველას ფრთებს გამოვბამ.

პულიკს არა სჯეროდა დედისა, ჯერ კიდევ არ იცოდა, რომ დედას თუ არ დაუჯერებ —ცუდად წავა შენი საქმე. წამოსკუბდებოდა ბუდის კიდვზე და. რაც ძალი და ღონე ჰქონდა, მღეროდა თავის გამოგონილ სიმღერას:

უფროთო კაცო, ძამია,

ორი ფეხი გაბია.

დიდი რომ ხარ, ქადილობ?

მწერი შენით სადილობს.

მე პატარა ბელურა

მწერს თვითონ ვჭამ მეფურად.

იმღერა, იმღერა პატარა ბელურამ და უცებ... ჩამოკოტრიალდა ბუდიდან, ჩამოკოტრიალდა, მაგრამ ვაი ამ ჩამოკოტრიალებას! ძირს ყანვისფერი, მწვანეთვალი კატა არაა ჩასაფრებულის..

დაფრთხა პულიკი, ფრთებს ასავსავებს. პაწაწინა რუხ ფეხებზე ბორძიკობს და

ძლივს ქღურტულვებს:

— ბოლიში, ბოლიში...

დედა ბელურას ბუმბული აგებურძენა. ფრთებსა ჰკრავს პულიკს, გვერდზე უნდა მიავდოს; საშინელია, ვააგებულისა, —ნისკარტი დაუღია და კატას თვალში უმიხნებს.

— ჩქარა, პულიკ, ჩქარა, სარკმელზე აფრინდი, ჩქარა!

შიშმა ძალა შემატა პატარა ბელურას. ისკუბა, ფრთები დაიჭნია, შემოჰკრა — ვრთი, ორი... და სარკმელზე გაჩნდა.

დედაც მოფრინდა... კული აღარ აქვს. მაგრამ ამას ვინ ჩივის, გახარებულისა, მიუსკუბდა გვერდით შვილს, თავში ჩაუნისკარტა:

— ახლა რას იტყვი?

— რა იყო! —თქვა პულიკმა, —ყველაფერს ერთბაშად ხომ ვერ შევისწავლი!

კატა კი ჩაცუცქულა მიწაზე, თათებიდან ბელურას ბუმბულს იშორებს, მწვანე თვალვებს აბრიალებს და სინანულით კრუტუნებს:

— მი... მი... მი... მშვენიერი ბელურა ყოფილა... თავვივით რბილი... მი... მი... მი... მსუქანი იქნებოდა.. მიაუ...

ასე ბედნიერად დასრულდა ყველაფერი, ოღონდ, დედა ბელურა უკუდლოდ დარჩა.

თარგმანი პანპან ჯალიძისა

შესრულდა ახი წელი დი-
დი საბჭოთა მწერლის მაქსიმ
გორკის დაბადებიდან.

მაქსიმ გორკიმ თქვენთვის
ბევრი კარგი მოთხრობა და
ზღაპარი დაწერა.

მას ძალიან უყვარდა მოგ-
ზაურობა; ფეხით აქვს შემოვ-
ლილი მთელი ჩვენი დიდი
ქვეყანა, ნამყოფია საქართვე-
ლოშიც. თბილისში დაბეჭდა
თავისი ერთ-ერთი პირველი
მოთხრობა.

გბეჭდავთ ნაწუვეტს ცნო-
ბილი ქართველი მწერლის
კონსტანტინე ლორთქიფანიძის
მოთხრობიდან, სადაც აღწე-
რილია უბაუკი მაქსიმ გორკის
მოგზაურობა საქართველოში.

კოკცაუკი

ქონსტანტინე ლორთქიფანიძე

(ნაწუვეტი)

ხანტები რაეაზ სუხიარძისა

ერთხელ რევოზონმა ვიდაც უბიდეთო რუ-
სი ბიკი იპოვნა ილიკოს ვაგონში—ბინ-
დიან ტადანში ასაკეც სკამზე ჩამომჯდარი-
ყუ და თვედმდა.

ახალი გათენებული იყუ. მატარებელი გო-
რის სადგურში შედიოდა.

როდესაც ორთქიმაგადმა სემაფორს მია-
კივდა, ილიკომ თაროდან პატარა აბგა ჩა-
მოიღო და ტადანში გავარდა. გორში კაკა-
დი უნდა ვყიდა. ყველიერი იდეოდა. ილიკოს
გული არ გაუშვებდა, დიდმარხვაში ერთი

ბათმანი კაკადი მაინც არ დაეგდო ოჯახში.
ბედმა უმტყუნა.

ლეინისაგან დეყუბაქრედებული მოხუცი
რევოზონრი პირიდან ცოფსა ჰყრიდა. „ეს მა-
წანწადა რუსი წუხუნდ ხაშურში ჩამოვსვი.
ეს კი მაინც გამოჰყოლია მატარებულ-
სო...“—ყვიროდა იგი და ილიკოს ეყებდა,
რომ უბიდეთო მგზავრი სადგურის მორი-
გესთან წარედგინა.

ილიკოს მიწისფერი დაეღო. რალა ახლა
გამოტყვრა ეს ოჯახბაქეუელი... „ეთქვა

მაინც, ბიღეთი არა მაქვსო, ან ჩემთან დაგმადღვი კუპეში, ან იმ გამოლენიებულ ნესტორას ვაგონში გადავაბრძანებდი! ახლა რა წყალს მივცე თავი!"—გაიფიქრა ილიკამ და აბგა ჯიბეში ჩაიტუნა.

უბიღეთო რუსი ერთი კარგი მხარბეჭიანი ჭაბუკი იყო, მხრებზე ძნასავით ეყარა ღია წაბლისფერი თმა. ჯვადოს ხაღათ-შარვალი ეცვა. ფეხზე რუსული ონურები ამოკვრა. ხელში კომბალი ეჭირა. იქვე, კარის სახელურზე ნახმარი მუშაძმისაგან გამოკვირიდი ჩანთა ეკიდა. როდესაც რევიზორმა ყვირილი დაიწყო, მან ის ჩანთა ჩამოიღო და ზურგზე მოიგდო.

სანამ საქართველოში ჩამოაღწევდა, რამდენი დროევი და სატვირთო ვაგონი უნდა გამოეცვალა ამ აყდაყლად ბოქს, რამდენი ორლოზე უნდა გამოევიღო, რამდენ ალაგებე უნდა გადასულიყო, რომ ასე შემოხეოდა ტანსაცმელი.

რომელი სოფლისა და შარაგზის მტვერი არ ჩაეკვიციო მისი ონურების ნაოკებში.

მ-ნდორში ნამეხარი ხე თუ გინახავთ, ის ბიჭი ისე იყო შეტრუსული და გაშავებული თავიდან ფეხებამდე.

ნიკაბი ჰქონდა, როგორც ქვასანაყი. მაგარი, არაფრის დამფიქობი. დაღარული შუბლი და ამობურთული ღვთისთავები პირქუშ შესახელობას ამდევდა რუსი ბიჭის პირისახეს, მაგრამ გაიღიმებდა თუ არა, მისი ცისფერი, ალღი თვალები ამ პირქუშობას წამსვე გაანელებდნენ.

კეთილი გულით შესცქეროდა ქვეყანას ეს მოხეტიალე რუსი, თითქოს ამბობდა: მიპატრონება შენთვის, რაც ტანჯვა მარგუწეო.

მიხვდა, სადგურში წარდგენას უპირებდნენ. წარბიც არ შერხვია. ეტყობოდა, მაინცდამაინც არსად არ ეჩქარებოდა: მისთვის სულ ერთი იყო, გორში ჩამოსვამდნენ თუ ერთი-ორი სადგურის მერე ჩამოაგდებდნენ მატარებლიდან.

ატყდა ბუფერების კახაქუსი და მატარებელიც გაჩერდა.

გულამღვრეულმა კონდუქტორმა მოურიგებლად მისწი-მოსწია ვაგონის კიბესთან მოჯარებული ხაღხი და უბიღეთო ბიჭს დაბლა ჩაუძღვა.

რამდენი ბრაზი და მუქარა ჩაიღვარა ილი-

კოს თვალბეჭი, ეს ნავსი მაწანწადა რუსი დაიმარტოხვია. „ახლა კი მოვასხენებ სადგურის მორიგეს ამ შარახვეტია რუსის საკადრისს!.. ერთი-ორი ღამე ვირის აბანოში რომ აყურყურტონ, მერე კი მოიშდის უბიღეთოდ მგზავრობას!“

ასე გახელთოფებული მიტუსტუსებდა სადგურის ბაქანზე, რომ უცბად თვადი კინალამ წავარდა... რკინის მოაჯირზე მიდგმულ ტომრებში კაკალი დაინახა, ცხინვალური კროლა კაკალი, დიდი მარხვის დამდევს ოსებს გასაყიდად გორში რომ ჩამოაქვთ. დაინახა და წახდა კაცი! ახლა სად შეეძლო ილიკო ადგიშვილის იმდენი თავდაპუნა და მოთმინება გამოეჩინა, რომ ეს მაწანწადა სადგურის მორიგესთან მიეყვანა: მკვდარს თუ შეათ-

რევდენე იმ ოთახში, თორემ ცოცხალი თავით იქ როგორ შევიდოდა!..

აყდაყუდა მოგზაურს ახედა.

— რამსიგრძე ყოფილხარ, შე ბედამწვა-რო! — შეიოცა მან. თითქოს ეს ბიჭი პირველად დაინახაო.

მართლაც, ძირს რომ ჩამოვიდა, რუსი უფრო მაღალი და ტანსრული გამოჩნდა. ყანოდან დაბრუნებულ ხარს უღლიდან რომ გა-

მოხსნიან, ისე წვნარად, თვინიერად მიჰყვებოდა კონდუქტორს.

სამორიგეოს რომ მიუახლოვდნენ, ილიკო ცოფვამორეულ კაცივით აწრიალდა. ჯერ ვაგონებს ჩააყოლა თვალი, მერე უტბად ქშენა აუვანდა.

— იცი, რა გითხრა, ბიძიკო! წაღი ახდა, შენს გზას ვწიე... მხოლოდ იცოდე, ღლეიდან ამ მატარებელში არ დაგინახა! — ეს უთხრა და გაქრა, როგორც მოჩვენება.

შუაგზაზე მიტოვებულმა რუსმა ჩუმად გაიღიმა და ამ ღიმილმა მისი თვალები უფრო დაასველიანა. მესამე ზარი რომ ჩამოჰკრეს, გულამოვარდნილმა ილიკომ თავის ვაგონთან მიიბრინა. მხარზე გადაკრეხებულ აბგას ჩხრიალი გაჰქონდა. მატარებელი დაიძრა. ილიკომ სანიშნო აღამი გაშალა და

ლილინი წამოიწყო. მატარებელი ჯერ კიდევ ისრებზე მისრიალებდა, რომ უეცრად კონდუქტორმა ის რუსი ბიჭი დაინახა — დიანდაგზე გადადიოდა.

„ეჭვ-ჭეი, რუსო!“ — დაუძახა ილიკომ და აღამი დეაქნა.

რუსმა ვერც მისი გამოსათხზავარი ძახილი გაიგონა და ვერც აღამი დაინახა. იგი ნელა მიაბიჯებდა შპალებზე. მხრებში ისე მოხრილიყო, თითქოს ეშინოდა, თავი ქერს არ ავარტყაო.

ჭყუალ თევზსაცხი

ტიქსტი და ნახატები ელ. ამბოქაძისა

თეა

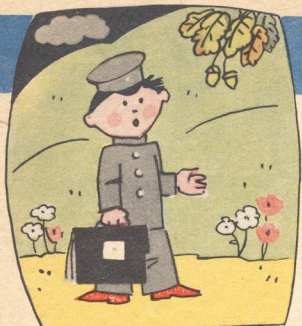
პრიგოლ მახლაკა

სულ კისკისებს თეა,
თეა პაწაწინა.
თავისი რვა კიჭით
ბინა გააბრწყინა.

ასე ჩემო თეა,
პაწაწინა ქალო!

უნდა იკისკისო,
უნდა იფართქალო.

არ იტირო, თეა,
არვის გაებუტო!
შენს ბაბუას გულში
უნდა ჩაეხუტო!

1. ზარმაცი ზაქარა სკოლისაკენ მიდიოდა.

2. იფიქრა: რა დროს სკოლაა, მოდი, ამ ხის ძირში წამოვოტრიადებიო. წამოწვა არ-ხენად ჩრდილში და ბიძინა.

3. უცერად თავსზე წვიმა წამოვიდა, და ზაქარა ნიაღვარზე გაიტაცა.

4. ჯერ მდინარეში ამოჰყო თავი,

5. იღბლად ქარიშხალი ამოვარდა და ზღვა აღელდა: ზაქარა ტალღებზე აიტაცეს.

7. და ერთ პატარა კუნძულზე კაკლის ხის ტოტზე შეისროლეს.

აქლემი და ჭიანჭველა

არაბული იგავი

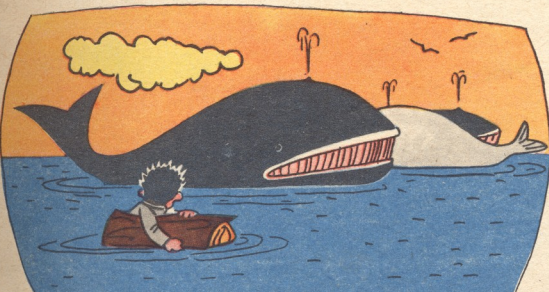
ერთხელ აქლემი ველზე ძოვდა—უცბად დაინახა, რომ პაწაწინა ჭიანჭველა ათჯერ მეტ ტვირთს მიათრევდა, ვიდრე თვითონ იყო. აქლემმა უყურა, უყურა და უთხრა:

— რომ გიკტერი, პირდაპირ გაოცებული ვარ. მე ერთი-ორი სავსე ტომრის

წაღებაც მიჭირს, შენ კი ამოდენა თივას მიათრევ, ვერაფერი გამიგიაო!

— იმიტომ, ჩემო კარგო, რომ ამისთვის მე ძალას არავინ მატანს, შენ კი შენი პატრონი გაიძულეფსო!—მიუგო ჭიანჭველამ და გზა განაგრძო.

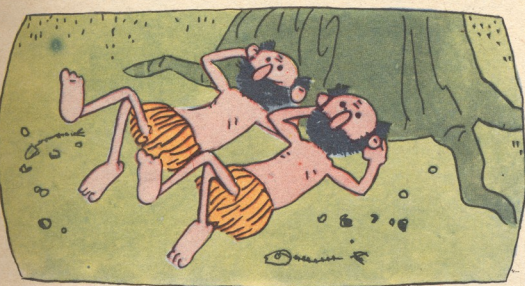
თარგმნი ლილი პოქახმა

5. მერე—ზღვაში... რომ არ დამხრჩვალყო, შორს ჩაეჭიდა და ისევ ცურავდა. ვეშაპები რომ დაინახა, შიშით თმა უაღეზე დაუღდა.

9. ზარმაღებს თავიც არ აუღიათ, ისე შესძახეს:—ჰეი, ჰეიო, ჩამოყარე კაკლები და რომ ჩამოხვალ, ძმურად გავიყოთო.

8. ამ კუნძულზე ორი უზარმავესი კაცა—აჩარა და ბაჩარა ცხოვრობდა. ისინი არხვინად იწვენენ ხის ძირში და ელოდნენ, კაკალი როდის ჩამოვარდებოდა.

ბოლომდე მისვლის გზა

ბავშვებისათვის

ბავშვები თვალსაჩინო
ბოლომდე მისვლის
გზაზე ბოლომდე:
— აქედან ცხელია „ხანჯალური“!

ცხელი კურსებს ვსწავთ
სულ ზატარა ხნით.

ბავშვები დიდიხანა
დასცხვენენ,
შე კი თქვენი თამაშით
გაუმღებთ.

ხანჯალით ორენას
შეგასწავლით ხანჯალის,
ეს ხანჯალიც — ბავშვი!

ჭინტი სძინდებს
ღარიკებით ხანჯალს,
ამ უანამა მოტყეოთ,
თქვენ რა დაკვირვებთ! —

ბოლომდე განსჯენენ:
— ბა, ბიჭო,
ტარიკები სულ ქაშაღები
გაბერიკები!

ამოღებულ ხანჯალით
ღურჯად ბერიკ ტარიკებს
კარგად მოუბარიკებს.

გოჭი ბოლომდე:
— წიგნი შეკარით მღერო.
ბა ვიწყებთ,
ბა ვა!
ერთი და,
ორი და,
რე იღვით
მოვიდა!
ბა, ახლა შემდეგ:
წიგნის წიგნზე
შეგვით!
ივთქმით და მოუწოთ
მხედვან.
„ხანჯალს“ კბილით დაჯიჭვრ,
მირს არ დამოწარგება!

საციღვი ბოლომდე
წიგნულაღვი მომბარიკით:
— შენა შენე ოსტატეს,
კბილით იჭერს კბიკად!

ტარიკები მოკლ-მოკლად
მამა, მამა, რა ბიჭია, ბა!

გოჭი ვერიკს:
— ბოლომდე, რა ბა!
შე რადით ხანჯალი —
და ღიღინებს
— მე კურსუმს და სტომას
არ ვბობა,
ზატარა ვგვთ სტომაქ?

კონს მოგვინ
ბოლომდე გვიან
— მე ღორბანს
კითომ ცხელია ჭკია!

ბა კარგად დამოწარდა
იმ დღეს ცხელი ხანჯალი
ოსტატეს და შეგირდებს
პიკოლეს ბანერი.

- რატომ?
 - გაფუჭდება!
 - რა გააფუჭებს. დავუკრათ და წაიღე!
- სოსო ცივ უარზე იდგა. ვერ იქნა და ვერ დაიყოლიეს ბიჭებმა.

დოლი

ვლადიმერ ასლამაზიანი

ბიძამ სოსოს დოლი აჩუქა, ნამდვილი. შინდისფერი დოლი. აბა, იმ დღეს რა გააჩერებდა ბიჭს, გახარებულმა დოლს ხელები იმდენი უბრაგუნა, დედამ მოთმინება დაკარგა და დაემუქრა:

— კარგი, გეყოფა, თორემ მაგ დოლს ისევ ბიძაშენს გავუგზავნი და ცარიელი დამრჩები.

სოსომ დოლი შეინახა. ამხანაგებისკენ გასწია, დადგა ტოლ-ბიჭებში და ტრაბახს მოჰყვა:

- დოლი მაქვს ისეთი, ისეთი, რომ...
- მაინც, როგორი? — ჰკითხეს ამხანაგებმა.
- ისეთი, ისეთი, რომ...
- ნამდვილი?
- ნამდვილი, აბა რა!..
- დიდი?
- დიდი და თანაც შინდისფერი!
- წადი, მოიტანე, დავუკრათ!
- არ შეიძლება!

მაშინ სოსოს ზურგი აქციეს და ჩუმათ რალაც მოილაპარაკეს. მერე ერთი შინისაკენ გაიქცა და მალე გაბზარული გობი მოიტანა. ჩამოჯდა იქვე ხის მორზე, გობი მუხლებზე მიიყუდა და ხელები დასცხო.

— აბა, ეგ რა დოლია! — სიცილით კვდებოდა სოსო, მაგრამ ყური არავინ ათხოვა. ბიჭებმა გობის ხმას ტაში ააყოლეს, შეჰკრეს წრე და ისე ჩამოუდავლურეს, შენი მოწონებულნი.

მელოლეს გობზე ცემისაგან თითები დაუ-

ბუყდა, მაგრამ მაინც მარჯვედ უნაცვლებდა ხელებს. ცეკვა-თამაშისა და ტაშ-ფანდურას ხმა მთელ სოფელს მოედო. ვინ არ მოვიდა... წრე გაიზარდა, ტაში გაძლიერდა.

სოსოს აღარ ეცილებოდა. შორიანლო იღვალა ნანობდა, უარი რატომ ვუთხარი ამხანაგებსო. ვინმეს რომ დასცდნოდა:—ბიჭო.

სოსო, წადი შენი შინდისფერი დოლი გამოიტანეო, ერთ წუთსაც არ შეეყოყმანდებოდა, მაგრამ შენი სოსო ვილას ახსოვდა...

სოსოს გულმა ველარ მოუთმინა და უცებ შინისაკენ იბრუნა პირი. თავის შინდისფერ დოლს ხელი დაავლო და მაშინვე მოცეკვავეებთან გაჩნდა. მჭიდროდ შეკრული წრე მხარით გააარღვია.

— აბა, ამაზე დაუკარიო!— შესძახა და მედოლეს დოლი ხელებში ჩაუგორა.

— ყოჩაღ, ბიჭო!— შეაქო ვილაცამ, მაგრამ სოსოს არ გაუგონია; ფეხის წვერებზე შედგა და წრეს ნიავეპირივით ჩამოუქროლა.

შინდისფერი დოლის ხმა მთელი საღამო იქაურობას აყრუებდა.

ნახატი ზურაბ მემქარიაშვილისა

სამართლიანი უწყენი

იამნურის ზღაპარი

ერთმა მდიდარმა გზაზე ქისა დაჰკარგა. შიგ ასი ოქრო იყო. იმ გზაზე ლარობმა კაცმა ჩამოიარა და ქისა იპოვა. ნაპოვნი მოსამართლეს მიუტანა და ჩააბარა.

მეორე დღეს მოსამართლესთან მდიდარი მივიდა, — საფულე დაჰკარგეო.

— ეს ხომ არ არისო? — ჰკითხა მოსამართლემ და ქისა უჩვენა.

— სწორედ ვე არისო. — გაუხარდა მდიდარს და ქისას სწვდა.

— მოიცა, შენი ქისა არსად გაგექცევა, ჯერ ის პატრონსანი კაცი უნდა დაასაჩუქროო.

მდიდარი ძალიან ძუნწი იყო, დანანა ფული და ვშმაკობა იხმარა — ქისაში ხელი ჩაჰყო და დაითვალა:

— აქ მხოლოდ ასი ოქროა, მე კი ას ოცი მქონდა! ამ კაცს ჩემთვის ოცი ოქრო მოუბარავსო!

— ბატონო! ასე და ასე დამემართოს, თუ ხელი მეხლოს, არა მომიკლია რაო, — იფიცებოდა ღარიბი.

— სტყუის, ქისაში ას ოცი ოქრო იყო. — დაიჩემა მდიდარმა.

დღისხანს დაობდნენ.

მაშინ მოსამართლე ადგა და მომჩივნა-მოპასუხე ბრძენთან წაიყვანა.

ბრძენმა სამივეს სათითაოდ მოუსმინა. მერე მდიდარს მიუბრუნდა და უთხრა:

— შენ ამბობ, რომ ქისაში ას ოცი ოქრო იყო, ხომ ასეაო?

— დიახ, ბატონო, ასეა, ას ოცი ოქრო იყო, — მიუგო მდიდარმა.

— მაშ ეს ქისა შენი არ ყოფილა, რაკი ამაში მხოლოდ ასი ოქროა. უთუოდ ეს საფულე სხვა ვინმემ დაჰკარგა და რადგან პატრონი არ გამოჩენილა, ფული იმას უნდა დარჩეს, ვინც იპოვა. შენ კი შენი ქისა მოძებნე, ოღონდ არ დაგავიწყდეს, რომ შიგ ას ოცი ოქრო იყო! — თქვა ბრძენმა და ოქროთი საცხე ქისა ღარიბს გადასცა.

გადმოქართულა მერი ნიჰარაძე
ნახატი ლიმიჯი ზარაფიშვილი

ბოტია ნატო

ქ. გოზიაშვილი

ნატომ გაკრიჭა გოგია,
გოგიმ გაკრიჭა ნატო,
რომ ჩაიხედეს სარკეში,
პირი დააღეს ფართოდ.

ახლაც ტირიან და-ძმანი,
შინ სხედან მარტოდმარტო,
ერთმანეთს ეჩხუბებიან:
— რატომ გამკრიჭე, რატომ?!

ნახატი ზურაბ მანანაძისა

თევზაოცა

ვაჟა მგაზარიშვილი

ძაშხუის ჩვენი მდინარე,
მშვიდს და დაწმენდილს ვერ ნახავთ,
შიგ მართლაც ბევრი თევზია:
კალმახი,
წვერა,
ვენახა.
შოდა, ბიჭუმაც ფაცერი
დაწუნეს კოსტად და ლამაზად
მდინარისაკენ მიდიან,
მიიმღერიან გზადაგზა.
ჩქერში დააგეს ფაცერი
და... გზისარეს ნანსით;
ღედა, რამდენი თევზია,—
წვერა,
ვენახა,
კალმახი!

საქვეს კვამუსი

მარამ ხარაიძე

ქრელმა ჩიტმა, როგორც იქნა, გააშველა მოჩხუბრები, ორივე გაკიცხა ასეთი საქციელისათვის და მერე კენგურუს მიუბრუნდა: — განაგრძე.

ჟირაფმა თავი ჩაქინდრა. კენგურუმ ერთი კიდევ შეუბღვირა და ის იყო, უნდა დაეწყო, რომ...

— მოიცა, მოიცა! ჯერ ის გვითხარი, მაგ ჩანთაში რა გაქვს? — გაიკუჟანა მაიმუნი და სულწასული ივით ჩაიკუიტა ჩანთაში.

— გვადროვე... საღ მიძვრები, რა მოუთმენელი ხარ! — თქვა კენგურუმ და აბეზარი მაიმუნი თავიდან მოიშორა.

— ჰოდა, იმას ვამბობდი. ამ ჩანთით შეიღებს ვატარებთ. შეიღები სიჭმარას ნუკისოდენა გვიჩნდება. დაიბადებიან თუ არა, მ'აინვე ტანზე ავცავოცდებიან და ჩანთაში ჩაგვიძვრებიან.

— ჩანთაში? — გადაიხახხარა მაიმუნმა.

— დიას, ჩანთაში, რა ვაციენებს, — გაიკვირვა კენგურუმ, — ამიღომავე გვეძახიან ჩანთოსანს. რამდენიმე თვეს პატარები აქ ატარებენ. რომ წამოიზრდებიან, გადმოდიან და ხტუნვას ეჩვევიან...

— ჩანთაში აღარ იძინებენ? — ჰკითხა ქრელმა ჩიტმა.

— არა, შიგ ველარ ეტევიან.

— მერე, მერე, განაგრძე, განაგრძე! — თავი წამოკეცს აქეთ-იქიდან.

— დავამთავრე, — თქვა კენგურუმ და ჟირაფს გადახედა:

— აბა, ჟირაფო, ხელს რომ მიშლიდი, გვიაშბე ერთი, ვინა ბრძანდები!

— გვიაშბე, გვიაშბე...

ჟირაფმა თავი ერთბაშად ასწია, მაგრამ ვი ამ აწევას, — ისე მაგრად შეახალა ავტობუსის ქერს, გული შეუღონდა.

ავტობუსში ღრინაცილი ატყდა. ყველაზე მეტს მიიმუნი იცინოდა, თან მუცელს იფხანდა და დახტოდა.

— მოიცათ, რა ამბავია, დააცადეთ, ათქმევინეთ! — გაიძახოდა ქრელი ჩიტი.

ჟირაფმა გული მოიბრუნა, ახლა კი ფრთხილად ასწია თავი და დაიწყო:

— ეს ძალიან ღიღი ხნის წინათ მოხდა. ერთმა ხელმწიფემ, იულიუს კეისარმა, აფრიკიდან იტალიაში ჩამომიყვანა, გალიაში დამწყვედელს უამრავი ხალხი მნახულობდა, ერთობოდნენ. ერთ მშვენიერ დღეს მოთმინების ფილა ამევსო, გალია გამოვამტვირე და გავიქეცი.

— უჩიოდ, უჩიოდ! — შესძახა ქრელმა ჩიტმა.

— მერე, მერე?

— მერე და, არხენიან ვცხოვრობდი ჩემთვის...

ერთხელ აღამიანები მიწაში დამარხულ ქალაქებსა და სასახლეებს დაეძებდნენ. ერ-

თი საფლავის ქვაზე ცხოველი ნაჩეს დახატული. იფიქრეს, იფიქრეს და მიხვდნენ, უიარაღოა. ბავშვებს ახლაც ძალიან უყვართ ჩემი დახატვა, თუ ჩემი ზომის ქალღიღობი იშოვებს.

— შენი ზომის ქალღიღობი არც ისე ადვილი საშოვნია, — ახეივინდა სპილო.

— იმიტომ, რომ ყველაზე მაღალი ვარ. და იცით, რატომ?

— არა, არ ვიცით.

— თავი და ტანი ცხენისაგან ვისესხე, მხრები და კისერი — აქლემისაგან, ფაფარი — თხისაგან, უღრები — ძროხისაგან, კული — ვიჩისაგან, ფეხები ანტილოპას გამოვართვი, ჩლიქები — კამეჩს, მოხატულობა — პანტერას.

— როგორ, თუ ყველაფერი სხვისი გაქვს, მაშ რაღა შენი? — გაოცდა აქლემი.

— აი, ამ რქებს ხომ ხედავთ, შუბლს რომ მიშვევენებს?

— ვხედავთ რომელია!

— მოდა, სწორედ ეს ვახლავთ საკუთარი, მაგრამ რად გინდა რა, არაფერში არ მარგია. კვენხაში ნუ ჩამომართმევთ და, სიმართლე ვითხრათ, კეთილი ვარ, არც გულის მოსვლა ვიცი, თუ ძალიან არ გამამბრაზეს; ამიტომაც შემარქვეს არაბებმა „ზერაფ“, რაც მათ ენაზე კეთილსა და საყვარელს ნიშნავს.

— იცოცხლე, საყვარელო! — მიუაღერსა ჭრელმა ჩიტმა.

— საყვარელო, რა უფრო გიყვარს, რას მიირთმევ? — მანქვა-გრებით გაიქყანა მამუნი.

— ბალახსა და ფოთლებს ვიახლებით. მეტი, აბა, რაღა გიამბობთ, — ჩაიხვიხვინა და ფანჯარაში გააჰყო თავი.

— შენ, ეი, მანდ რას უყვინთავ, გეძინება? ახლა შენი რიგია! — შესძახა აქლემს ჭრელმა ჩიტმა.

აქლემმა თავი ზანტად ასწია, კუჭი შეიბერტყა, კულით ბუზი მოიგერია და დაიწყო:

— მოგეხსენებათ, ცხელი ქვეყნის ბინადარი ვახლავართ. ორი ჯიშისა ვართ — ერთკუწიანები და ორკუწიანები...

ამ სიტყვებზე აქლემმა ერთი დამოთქნარა, თავი ჩაქინდრა და ხვრინვა ამოუშვა.

(გაგრძელება იქნება)

ნახატი გიორგი როინიშვილისა

„გაზაფხული“—ნახატი ირაკლი დონდუასი, 10 წ. თბილისი.

„სახლი“—ნახატი ნატო მუხურაძისა, 7 წ. თბილისი.

„ნავსადგური“—ნახატი სერგო ჯაიანისა, 10 წ. თბილისი.

„გოგონა“—ნახატი ნინო ნემსიწვერიძისა, 6 წ. თბილისი.

„ქვაკიდეები“—ნახატი მაკა კეიჭვილიძისა, 7 წ. ხაშური.

„ბიჭი“—ნახატი ბაქარ ლოლაძისა, 6 წ. სოფ. მეჯვრისხევი.

